

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Knosalę na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 27 stycznia 2011 r.

Oświadczenie skierowane do minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak

Chciałbym poruszyć problem dotyczący zasad ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego – w przypadku bezskuteczności egzekucji – przysługuje osobie, która ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty przyznane na podstawie ugody zawartej przed sądem). Egzekucja uznawana jest za bezskuteczną, jeżeli w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik w drodze zaświadczenia wydawanego na wniosek świadczeniobiorcy, urzędu gminy albo ośrodka pomocy społecznej, w którym dana osoba ubiega się o świadczenie.

Problem pojawia się jednak w sytuacji, gdy osoba, której zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego (okres świadczeniowy trwa od 1 października do 30 września następnego roku), otrzyma w danym okresie świadczeniowym alimenty. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 2 pkt 7 lit. d niniejszej ustawy, świadczenie z funduszu alimentacyjnego traktowane jest jako świadczenie nienależnie pobrane i podlega zwrotowi. Nie ulega oczywiście wątpliwości, że uzasadnione jest żądanie zwrotu świadczenia uzyskanego z funduszu alimentacyjnego w przypadku przeprowadzenia pomyślanej egzekucji komorniczej bieżących alimentów (za okres tożsamy z okresem, za który przyznane zostało to świadczenie). Niemniej jednak trudno pogodzić się z sytuacją, kiedy o uznaniu danego świadczenia za nienależnie pobrane decyduje fakt wyegzekwowania zaległości alimentacyjnych powstałych w czasie poprzedzającym okres, za który pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego.

W mojej ocenie opisany stan rzeczy wynika ze zbyt ogólnego sformułowania normy prawnej zapisanej w art. 2 pkt 7 lit. d przywołanej ustawy. Wspomniany przepis stanowi, że nienależnie pobranymi świadczeniami są świadczenia z funduszu alimentacyjnego „wypłacone, w przypadku gdy osoba uprawniona w okresie ich pobierania otrzymała alimenty”. W konsekwencji organy gminy dopuszczają ogólną interpretację, w myśl której jakiegokolwiek alimenty otrzymane w okresie pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego przesądzą o uznaniu tego świadczenia za pobierane nienależnie. Wobec niedostatecznego sprecyzowania tego zagadnienia interpretacja taka podzielana jest również przez sądy administracyjne.

Dlatego też zwracam się z prośbą o przeanalizowanie zasadności nowelizacji wskazanych przepisów. Szczególnie istotne wydaje się zawężenie zakresu art. 2 pkt 7 w taki sposób, aby wyegzekwowanie zaległości alimentacyjnych za okres nieobjęty świadczeniem z funduszu alimentacyjnego nie stanowiło podstawy do uznania tego świadczenia jako pobranego nienależnie.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala